

Hướng dẫn

Du lịch có Trách nhiệm

Áp dụng cho Triển lãm và Hội chợ Thương mại Du lịch tại Việt Nam

Soạn thảo bởi Chương trình Phát triển Năng lực Du lịch có Trách nhiệm với Môi trường và Xã hội do Liên minh Châu Âu tài trợ

© Chương trình Phát triển Năng lực Du lịch có Trách nhiệm với Môi trường và Xã hội (ESRT) 2013

Ấn phẩm được xuất bản với sự hỗ trợ của Chương trình Phát triển Năng lực Du lịch có Trách nhiệm với Môi trường và Xã hội (ESRT) do Liên minh Châu Âu tài trợ. Nội dung trong ấn phẩm hoàn toàn thuộc trách nhiệm của Tổng cục Du lịch và không phản ánh quan điểm của Liên minh Châu Âu dưới bất kỳ hình thức nào.

Chương trình ESRT chỉ khuyến khích việc in ấn hoặc sao chép ấn phẩm này vì mục đích cá nhân và phi thương mại, sau khi đã có thông báo đầy đủ với Liên minh Châu Âu và các tác giả. Nghiêm cấm người sử dụng bán lại, phân phát lại, hoặc thực hiện bất cứ việc gì xuất phát từ mục đích thương mại mà không có sự đồng ý bằng văn bản rõ ràng của chương trình ESRT và Liên minh Châu Âu.

Giới thiệu chung

Hướng dẫn Du lịch có Trách nhiệm áp dụng cho các Triển lãm và Hội chợ Thương mại Du lịch tại Việt Nam do Chương trình Phát triển Năng lực Du lịch có Trách nhiệm với Môi trường và Xã hội (ESRT) xuất bản dưới sự phối hợp với Ban Tổ chức của Hiệp hội Lữ hành Việt Nam (VISTA), chính là một phần công việc chuẩn bị cho Hội chợ Du lịch Quốc tế Việt Nam 2013 lần đầu tiên được tổ chức tại Việt Nam. Mục đích của chương trình ESRT là hỗ trợ ngành du lịch Việt Nam triển khai một cách tiếp cận theo hướng thực hành và phát triển du lịch có trách nhiệm hơn, bền vững hơn. Chúng tôi hy vọng ấn phẩm này sẽ đưa ra cho các nhà tổ chức triển lãm, hội chợ thương mại ở Việt Nam một loạt các chiến lược thực hành và tiết kiệm để họ có thể triển khai, đóng góp cho sự phát triển một ngành du lịch Việt Nam theo hướng bền vững hơn trong tương lai.

Chương trình Phát triển Năng lực Du lịch có Trách nhiệm với Môi trường và Xã hội
39A Ngô Quyền, Hà Nội, Việt Nam
Tel (84 4) 3734 9357
Fax (84 4) 3734 9359
www.esrt.vn

Tại sao chúng ta lại cần phương pháp tiếp cận của **Du lịch có Trách nhiệm** cho các triển lãm và hội chợ thương mại?

Một trong phân khúc phát triển nhanh nhất trong ngành du lịch chính là du lịch hội nghị, hội thảo, khen thưởng và triển lãm (MICE). Đây cũng là một phân khúc quan trọng tạo ra chỉ tiêu, đầu tư cho du lịch, doanh thu trong trao đổi ngoại hối và việc làm.

Tuy rất khó thu thập được con số thống kê cấp quốc gia về quy mô của ngành này tại Việt Nam, Tổng cục Thống kê đã tiến hành một nghiên cứu vào năm 1996, cho thấy trong số 1,85 triệu lượt khách du lịch nước ngoài đến Việt Nam trong 6 tháng đầu năm đó, có những 15% (khoảng 278.000) lượt người đến để tham dự hội nghị hội thảo; năm trước đó cũng ghi nhận một mức tăng trưởng cùng kỳ là 26%

Chiến lược Phát triển Du lịch Việt Nam giai đoạn 2011 – 2020 dự đoán: đến năm 2015, lượng khách du lịch nội địa sẽ tăng khoảng 5 lần (35 triệu) so với khách quốc tế (7,5 triệu), nâng tổng quy mô và giá trị của phân khúc thị trường du lịch MICE lên một mức đáng kể.

Tuy nhiên, trong khi loại hình du lịch vì mục đích thương mại đang mang lại một loạt các tác động tích cực, thì nó cũng có thể tạo ra nhiều thách thức đối với môi trường tự nhiên và cộng đồng địa phương. Điều này thực sự đúng trong trường hợp các hội chợ, triển lãm thương mại được tổ chức có quy mô lớn, thu hút hàng trăm, thậm chí hàng nghìn người tham gia ở một điểm tập trung trong một khoảng thời gian ngắn.

Những sự kiện như vậy sẽ làm tăng nhu cầu sử dụng cơ sở hạ tầng giao thông cũng như các dịch vụ tại điểm đến, bao gồm cả các dịch vụ tiện ích như điện, nước vốn thường được cung cấp tương đối hạn chế. Ngoài ra, hàng nghìn tờ giấy được dùng để in ấn tài liệu, bao gói thực phẩm, đồ uống hay thực phẩm ăn thừa cũng sẽ tạo ra một khối lượng rác thải lớn.

Các triển lãm và hội chợ thương mại có kết hợp các chương trình giải trí có thể sẽ thu hút

nhiều đoàn khách du lịch đông đến cùng một khu vực tự nhiên hoặc một cộng đồng, làm xáo trộn hệ sinh thái cũng như cuộc sống người dân nơi đó. Khách đi công việc từ các vùng khác đến thường không học ngôn ngữ hay văn hóa địa phương trước đó, vì các chuyến đi của họ thường là ngắn ngày, từ đó dẫn đến nguy cơ xung đột văn hóa. Hơn nữa, các khách đi công việc có xu hướng yêu cầu cao hơn, trông đợi chất lượng cơ sở dịch vụ tốt hơn, kể cả ở những thành phố hay thị trấn kém phát triển, thậm chí còn đang rất nghèo khổ.

Vai trò của du lịch hội nghị hội thảo & kinh doanh ¹	
Tỉ lệ phần trăm tăng trưởng thương mại thế giới dựa vào du lịch thương mại	33%
Số lượng việc làm trên toàn cầu được tạo ra nhờ du lịch thương mại	400 triệu
Tỉ lệ phần trăm tổng việc làm toàn cầu được tạo ra nhờ tăng trưởng du lịch thương mại	20%
Dự đoán tăng trưởng chi tiêu từ du lịch thương mại toàn cầu trong năm 2011	+9.2%
Dự đoán tổng chi tiêu từ du lịch thương mại toàn cầu năm 2011	1.000 tỉ USD
Hội nghị hội thảo quốc tế trên toàn cầu	9.120
Chi tiêu trực tiếp từ các cuộc hội nghị hội thảo quốc tế trên toàn cầu	15 tỉ USD
Hội nghị hội thảo quốc tế tổ chức tại Châu Á	1.737

¹ HD Du lịch và Lữ hành Thế giới 2011, *Triển vọng chi tiêu Du lịch Thương mại toàn cầu 2011–2015*, Hiệp hội ICCA (Hiệp hội Đại hội và Hội nghị Quốc tế) 2010

Áp dụng cách tiếp cận của **Du lịch có Trách nhiệm** sẽ mang lại lợi ích như thế nào cho bạn?

Đáp ứng nhu cầu của khách hàng

Sử dụng cách tiếp cận của Du lịch có Trách nhiệm trong tổ chức triển lãm hoặc hội chợ thương mại chính là bạn đang hưởng ứng nhu cầu của khách hàng, những người đang yêu cầu doanh nghiệp phải có trách nhiệm hơn với toàn thể xã hội. Du khách ngày càng mong đợi lớn hơn đối với doanh nghiệp, và họ cũng lên tiếng nhiều hơn đòi các doanh nghiệp phải có những chính sách phù hợp với đạo đức kinh doanh, chi trả nhân viên các mức lương hợp lý, tạo điều kiện làm việc tốt và không gây tác hại đến môi trường

Gia tăng giá trị sản phẩm của bạn

Cách tiếp cận Du lịch có Trách nhiệm cũng giúp bạn gia tăng giá trị sản phẩm của mình. Khách hàng (công chúng cũng như những người tham gia hội chợ) đều cảm thấy thoải mái khi họ đang ủng hộ một vấn đề sẽ góp phần tích cực để bảo vệ môi trường và giúp đỡ người dân địa phương trên phương diện kinh tế cũng như xã hội. Tại những nơi có nhiều triển lãm / hội chợ thương mại cạnh tranh lẫn nhau trong khi giá cả, chất lượng cũng như mức độ sẵn có đều tương đương nhau, thì yếu tố trách nhiệm, hoặc đạo đức, trong triển lãm / hội chợ thương mại của bạn có thể sẽ là giải pháp quyết định ai thắng, ai thua.

Tạo sự ủng hộ của cộng đồng

Sử dụng các biện pháp đã được chứng minh trên thực tế để bảo vệ môi trường, làm lợi cho người dân, cho nền kinh tế, bạn sẽ được các doanh nghiệp, cộng đồng và chính quyền địa phương thiện chí đón nhận. Điều này có thể tạo ra vô số các cơ hội dọc trên con đường của bạn với các đối tác, khách hàng, cộng tác viên địa phương và cộng đồng, họ có thể sẽ quan tâm và ủng hộ các sự kiện do bạn tổ chức.

Thu hút sự chú ý tích cực từ phía truyền thông

Một triển lãm / hội chợ thương mại có trách nhiệm có thể thu hút sự chú ý tích cực từ phía

các cơ quan truyền thông địa phương, từ đó thúc đẩy việc bán sản phẩm và tạo dựng các cơ hội kinh doanh. Sử dụng cách tiếp cận Du lịch có Trách nhiệm sẽ tạo tính khác biệt cho sự kiện của bạn so với các sự kiện còn lại, cung cấp một góc nhìn độc đáo trong các thông cáo báo chí, vốn rất khác so với những triển lãm và hội chợ thương mại tiêu chuẩn khác.

Tiết kiệm chi phí

Thông qua triển khai các biện pháp Du lịch có Trách nhiệm có thể tiết kiệm được các chi phí thực tế. Ví dụ như tin tức sẽ được in trên cả hai mặt giấy sẽ giúp giảm 50% chi phí cho giấy in. Yêu cầu nhân viên tắt máy tính trước khi ra về, lắp đặt các biện pháp tiết kiệm năng lượng vào ban ngày sẽ giảm bớt chi phí năng lượng.

Tương tự, bằng cách sử dụng hệ thống thông gió tự nhiên trong văn phòng và luôn đặt nhiệt độ điều hòa ở mức 24-26°C cũng sẽ tiết kiệm năng lượng. Các nguyên tắc Du lịch có Trách nhiệm trong Hướng dẫn này đều rất đơn giản và hầu hết là chi phí thấp, giúp cho việc tiết kiệm chi phí là hoàn toàn có thể làm được.

Vậy thì, **Du lịch có Trách nhiệm** là gì?

Như những gì chúng ta thấy, du lịch mang lại nhiều lợi ích, như việc làm, thu nhập, bảo tồn được di sản thiên nhiên và văn hóa. Tuy nhiên, nếu không được quản lý tốt sẽ phát sinh một loạt những ảnh hưởng tiêu cực, như phát triển quá mức hoặc phát triển không đồng đều, ô nhiễm môi trường, xung đột văn hóa do những ứng xử vô ý hoặc phá phách của du khách.

Du lịch có trách nhiệm mở ra một lộ trình để giảm thiểu các tác động tiêu cực, đồng thời thúc đẩy những ảnh hưởng tích cực. Du lịch có trách nhiệm được xây dựng trên một nền tảng vững chắc, chính là các nguyên tắc của du lịch bền vững với mục đích như sau:²

1. Sử dụng tối ưu các nguồn tài nguyên chính là yếu tố then chốt cấu thành trong phát triển du lịch, duy trì các quá trình phát triển thiết yếu của hệ sinh thái, bảo tồn di sản thiên nhiên và sự đa dạng sinh học
2. Tôn trọng tính chân thực trong văn hóa-xã hội của cộng đồng dân cư bản địa, bảo tồn các di sản văn hóa, lối sống và kiến trúc, các giá trị truyền thống, góp phần mang lại sự hiểu biết và cảm thông trong giao thoa văn hóa
3. Đảm bảo lợi ích kinh tế bền vững và dài hạn cho tất cả các chủ thể, cũng như sự công bằng trong phân bổ các nguồn lực, bao gồm việc làm ổn định, cơ hội tạo thu nhập và những phúc lợi xã hội cho cộng đồng dân cư địa phương, góp phần giảm nghèo

Tuy nhiên, Du lịch có Trách nhiệm không chỉ nhằm mục đích bền vững; nó đòi hỏi tất cả chúng ta, từ du khách đến người quản lý, nhân viên trong các khách sạn, nhà hàng cho đến các cơ quan quản lý du lịch, phải là những chủ thể tích cực, góp phần mang lại sự thay đổi theo hướng có lợi từ những quyết định và các hành động được làm hàng ngày, từ đó sẽ tối đa

hóa các lợi ích kinh tế, xã hội và môi trường, đồng thời- giảm thiểu các tác động liên đới mang tính tiêu cực.

Vì thế, Du lịch có Trách nhiệm là một *cách tiếp cận*, hoặc là một phương pháp, chứ không phải là một *đích đến*. Do vậy, kết quả dài hạn của Du lịch có Trách nhiệm chính là “cải thiện những nơi con người đang sinh sống và những điểm du khách đến thăm quan”,³ và thước đo cho sự thành công chính là thu nhập tăng lên, nhiều việc làm tốt hơn được tạo ra cho nhiều người, môi trường tự nhiên, văn hóa và xã hội được cải thiện.

Bởi thế, cốt lõi của Du lịch có trách nhiệm chính là việc thừa nhận của các chủ thể đối với trách nhiệm này. Mỗi quyết định mà chúng ta đưa ra hàng ngày đều có ảnh hưởng nào đó đối với con người và môi trường xung quanh. Để thực hiện Du lịch có Trách nhiệm, chúng ta cần phải lấy đạo đức, nguyên tắc và quy luật xã hội ra làm căn cứ chỉ dẫn, đưa ra các quyết định từ góc độ của cả người làm du lịch lẫn khách du lịch, từ đó tạo ra những lợi ích ròng tích cực nhất cho con người và môi trường xung quanh. Nói một cách ngắn gọn, Du lịch có Trách nhiệm đòi hỏi chúng ta phải **chịu trách nhiệm** cho các hành động của mình (và cả sự lãng quên của mình), phải có **năng lực** hoặc khả năng nào đó để thực hiện hành động, và sau đó phải **hưởng ứng** để tạo ra khác biệt mang tính tích cực.⁴

² UNEP & WTO 2005, *Phát triển Du lịch Bền vững hơn: Hướng dẫn dành cho các nhà hoạch định chính sách*, UNEP

³ Theo Tuyên bố Cape Town về Du lịch có Trách nhiệm 2002

⁴ Goodwin H. 2011, *Chịu trách nhiệm đối với Du lịch*, Nhà xuất bản Goodfellow Ltd, Oxford, Vương quốc Anh

Lập kế hoạch & chuẩn bị

Giai đoạn lập kế hoạch và chuẩn bị tổ chức triển lãm / hội chợ thương mại liên quan đến toàn bộ công việc hành chính cần thiết để mang đến sự thành công cho sự kiện, từ việc xây dựng một ban chỉ đạo hoặc một nhóm để cùng điều phối các sự kiện, cho đến tổ chức hậu cần, marketing sự kiện với các nhà tài trợ, các công ty tổ chức triển lãm và khách hàng, cũng như bán hàng và quản lý tài chính. Nếu như “có trách nhiệm” là một điểm nhấn trọng tâm trong triển lãm / hội chợ thương mại mà bạn tổ chức, thì điều quan trọng là bạn cần phải bắt tay triển khai các biện pháp liên quan đến Du lịch có Trách nhiệm ngay từ rất sớm.

Nếu không cân nhắc kỹ, các công việc do nhóm điều phối thực hiện tại văn phòng có thể gây lãng phí rất nhiều giấy (thông thường được sử dụng để bao gói thực phẩm), tiêu tốn nhiều năng lượng và lãng phí nước sạch. Trong điều kiện làm việc không đầy đủ, môi trường làm việc tồi tàn, không thoải mái (hoặc vượt ra khỏi) các yêu cầu pháp lý, cũng có thể khiến cho nhân viên không hài lòng, dẫn đến năng suất lao động không cao. Ngoài ra, khi các chủ thể địa phương không được tham gia vào giai đoạn lập kế hoạch tổ chức triển lãm / hội chợ thương mại, các vấn đề về xã hội và văn hóa có khả năng phát sinh nhiều hơn trong quá trình thực hiện, từ đó làm mất các cơ hội đáng ra là có thể nắm bắt được.

Một số biện pháp đơn giản trong việc lập kế hoạch và chuẩn bị theo hướng có trách nhiệm có thể triển khai bao gồm:

Cân nhắc trên khía cạnh môi trường

- Xây dựng một trang web giới thiệu hội chợ thương mại, hướng toàn bộ các câu hỏi đến trang web này để nắm bắt thông tin (gồm có cả tài liệu giới thiệu triển lãm/hội chợ thương mại)

- Sử dụng hệ thống đăng ký/thanh toán trực tuyến
- Theo dõi/xác nhận bằng phương thức điện tử về việc đăng ký/đặt chỗ/truy vấn thông tin
- Cung cấp chi tiết và thúc đẩy việc thuê các công ty thiết kế có sử dụng kết hợp các nguyên tắc xanh trong thiết kế gian hàng triển lãm (ví dụ như việc tái sử dụng các bức vách, gỗ được lấy từ khu vực trồng cây ...vv)
- Triển khai các nguyên tắc “văn phòng xanh” đối với nhóm quản lý của mình:
  - Giảm tiêu thụ năng lượng (tắt máy tính và hệ thống chiếu sáng khi không làm việc; sử dụng hệ thống thông gió tự nhiên và luôn để điều hòa trong khoảng từ 24-26°C trong các bãi đỗ xe, phòng họp trực tuyến)
  - Giảm bớt lượng giấy sử dụng cũng như tăng cường tái sử dụng giấy (in hai mặt, tái sử dụng giấy và ống mực máy in, sử dụng những mảnh giấy nhỏ để làm giấy nhớ việc, không in các thư điện tử, đọc/sửa tài liệu trên màn hình)
  - Giảm thiểu sự lãng phí (sử dụng đồ sành sứ thay vì đồ dùng một lần, cân nhắc cẩn thận khi đặt đồ ăn trong các cuộc họp, cấp thùng đựng rác cho nhân viên)
  - Tiết kiệm nước (sử dụng các cơ chế tiết kiệm nước, như sử dụng bồn cầu có bình chứa nước hai ngăn, hệ thống vòi phun có tốc độ chậm trong nhà tắm, báo và tiến hành sửa ngay những chỗ bị rò rỉ nước, đảm bảo các vòi nước đều được khóa chặt sau khi sử dụng)

Cân nhắc trên khía cạnh kinh tế & xã hội

- Ưu tiên mua sắm toàn bộ vật liệu và dịch vụ từ các nhà sản xuất/cung cấp tại địa phương
- Đưa các doanh nghiệp/cộng đồng địa phương cùng tham gia vào giai đoạn lập kế hoạch (như tham gia vào ban tư vấn cho hội chợ thương mại)
- Tạo cơ hội việc làm và điều kiện làm việc tốt cho mọi người:
  - Trả mức lương tối thiểu hoặc trên mức lương tối thiểu, đảm bảo đầy đủ các phúc lợi làm việc đã được ngành phê duyệt (bao gồm bảo hiểm sức khỏe, các ngày nghỉ được hưởng lương, giờ làm việc...vv)
  - Đảm bảo nơi làm việc đủ rộng, có đầy đủ trang thiết bị làm việc và hệ thống chiếu sáng, được tiếp cận với CNTT
  - Đề xướng các chính sách việc làm liên quan đến bình đẳng giới
  - Tạo cơ hội cho nhân viên được đào tạo, tập huấn
  - Ưu tiên cơ hội làm việc cho nhân viên tại địa phương
- Đối với các đoàn đại biểu từ nơi khác đến, cần phải cung cấp các thông tin liên quan đến người dân bản địa, lịch sử và văn hóa lên trang web và trong các tập tài liệu (kể cả danh sách các việc “Được làm” và “Không được làm” từ góc độ văn hóa và môi trường).

Tham quan & Giải trí

Kết hợp với các hoạt động giải trí như ca nhạc, biểu diễn và trình diễn nghệ thuật cho khách tham dự sự kiện, thậm chí có thể tổ chức chương trình đi tham quan cho các đoàn đại biểu từ nơi khác đến, hoặc cho “khách mời” (thông thường khách mời là các đoàn đại biểu

từ các quốc gia khác được mời đến tham dự triển lãm/hội chợ mà không phải trả tiền, với mong muốn sẽ tạo ra cơ hội kinh doanh), là một cách hiệu quả để thu hút kinh doanh thông qua hoạt động bổ sung cho sự kiện này. Một chương trình giải trí được lập kế hoạch và tổ chức tốt trong suốt thời gian diễn ra sự kiện sẽ giúp giữ chân khách ở lại lâu hơn với sự kiện, từ đó gia tăng cơ hội bán hàng.

Tuy nhiên, nếu như việc lập kế hoạch và tổ chức chương trình giải trí và tham quan không được tốt, nó sẽ gây những tác động xấu đến người dân và văn hóa bản địa. Văn hóa truyền thống có thể bị bào mòn nếu như các chương trình nghệ thuật được thay đổi để phù hợp với sở thích của khách quốc tế, hoặc hơn thế, các buổi trình diễn có thể vượt ra ngoài văn cảnh nguyên bản hoặc không đúng với mục đích dự kiến ban đầu của nó. Đưa một đoàn nghệ thuật từ nơi khác đến biểu diễn cũng khiến cho cơ hội việc làm của người dân địa phương bị ảnh hưởng. Việc không đáp ứng đủ các điều kiện làm việc không những trái với luật pháp, mà còn gây ra sự mất đoàn kết trong nội bộ đoàn nghệ thuật, hoặc làm cho buổi biểu diễn có thể có chất lượng kém hơn. Ngoài ra, việc tổ chức các chuyến tham quan đưa du khách vốn chưa được cung cấp đủ các thông tin cần thiết xuống cộng đồng địa phương, hoặc đến các danh lam thắng cảnh, có thể làm xáo trộn môi trường và cuộc sống người dân, tạo ra xung đột văn hóa và gây sự tức giận từ phía người dân bản địa.

Một số biện pháp đơn giản trong việc tổ chức và thực hiện các chương trình tham quan, giải trí theo hướng có trách nhiệm có thể triển khai bao gồm:

Cần nhắc trên khía cạnh môi trường

- Tôn trọng các khu liên kề xung quanh bằng cách hạn chế tiếng ồn phát ra từ những buổi trình diễn ca nhạc, điều chỉnh âm lượng ở đúng mức quy định

- Khuyến khích việc sử dụng cột kèo và sân khấu biểu diễn làm từ các vật liệu tái sinh, hoặc sau đó có thể sử dụng lại (ví dụ như tặng miễn phí cho trường học tại địa phương khi kết thúc sự kiện)
  - Khi tổ chức các chuyến tham quan cho đại biểu, cần phải:
    - Giới hạn các nhóm ở quy mô nhỏ khi tham quan các môi trường tự nhiên
    - Thông báo cho các đoàn khách về những việc “Được làm” và “Không được làm” khi đến thăm các khu bảo tồn tự nhiên (như Không được vứt rác (tạo ra rác), Luôn đi theo các con đường mòn, Tôn trọng thiên nhiên hoang dã (không được chạm hoặc cho động vật ăn), Tôn trọng các loài động vật đang bị đe dọa và được bảo vệ (không mua bán), Không được nhóm lửa...vv)
    - Thông báo cho đoàn khách về tầm quan trọng của môi trường tự nhiên trong vùng, như giá trị sinh học và xã hội, sự cần thiết phải bảo tồn...vv
    - Tạo cơ hội cho các đoàn khách được đóng góp cho các dự án môi trường đang hoạt động liên quan đến những điểm mà đoàn đến thăm
- Cần nhắc trên khía cạnh kinh tế & xã hội*

- Sử dụng các đoàn nghệ thuật địa phương, ưu tiên những người thuộc nhóm yếu thế (như phụ nữ, thanh niên, dân tộc thiểu số)
- Trả công cho các đoàn nghệ thuật bằng/trên mức lương tối thiểu
- Bố trí thời gian nghỉ giữa giờ đủ, chuẩn bị đồ giải khát giữa giờ hoặc các bữa ăn chính nếu như buổi biểu diễn kéo dài
- Cung cấp thông tin và phiên dịch cho khán giả được biết về ý nghĩa của buổi biểu diễn, hoàn cảnh dân cư địa phương

(ví dụ như thông qua những lời dẫn chương trình trước và sau buổi biểu diễn, cung cấp thông tin trong các chương trình / trên tài liệu giới thiệu sự kiện)

- Bố trí đủ chỗ trưng bày và bán hàng cho các doanh nghiệp kinh doanh hàng thủ công tại địa phương.
- Mời các đoàn nghệ thuật địa phương tham dự các buổi tiệc tối hội nghị và các sự kiện đặc biệt
- Khi tổ chức các chuyến tham quan, cần phải:
  - Lấy các trải nghiệm địa phương làm trọng tâm
  - Sử dụng hướng dẫn viên địa phương và trả công bằng/trên mức lương tối thiểu.
  - Thông báo cho các đoàn khách đến tham dự sự kiện về văn hóa bản địa, tầm quan trọng của văn hóa, các vấn đề xã hội và những thách thức ...vv
  - Cung cấp thông tin cho các đoàn khách tham dự về những việc “Được làm” và “Không được làm” khi xuống thăm cộng đồng địa phương (như không được chụp ảnh người dân trước khi họ cho phép, Được mua các sản phẩm thủ công làm tại địa phương...vv)
  - Đến các nhà hàng và quán café gia đình địa phương thay vì đến các chuỗi nhà hàng
  - Khuyến khích tính đa dạng về giới và đa dạng dân tộc cùng với các hướng dẫn
  - Tạo cơ hội cho các đoàn khách tham dự được đóng góp cho các dự án phát triển cộng đồng liên quan đến các điểm đến thăm

- Tạo cơ hội cho các đoàn khách tham dự mua những sản phẩm thủ công do các nghệ nhân địa phương làm

Điểm đến & Nơi tổ chức

Khía cạnh cần nhắc trước tiên khi lựa chọn một địa điểm để tổ chức triển lãm/hội chợ thương mại chính là sự thuận tiện khi tiếp cận thị trường mục tiêu của bạn. Trong khi đó, nhìn chung, việc chính mà bạn cần cân nhắc khi lựa chọn nơi tổ chức sự kiện lại liên quan đến các yêu cầu về sức chứa và giới hạn ngân sách. Tuy nhiên, du lịch tạo ra và kinh doanh các trải nghiệm, vì vậy điểm đến và nơi tổ chức triển lãm/hội chợ thương mại cần được lựa chọn phù hợp để tạo dựng những trải nghiệm tích cực và khó quên cho những người tham dự, cũng như khách đến tham quan, trong khi vẫn phản ánh được chủ đề của cuộc triển lãm/hội chợ thương mại đó, và quảng bá tích cực cho văn hóa và môi trường địa phương.

Việc tổ chức triển lãm/hội chợ thương mại có quy mô lớn tại một cộng đồng dân cư nhỏ có thể gây ra áp lực trong việc cung cấp các nguồn lực địa phương, như điện, nước, thực phẩm vốn chỉ được cung cấp có giới hạn. Lựa chọn một nơi tổ chức mà những thiết kế kiến trúc của nó không phản ánh rõ đặc điểm văn hóa hoặc môi trường địa phương, không những không thể tạo dựng cảm nhận cho du khách về điểm đến, mà còn làm mất đi một cơ hội quảng bá văn hóa địa phương. Hơn thế, các chính sách và thông lệ không phù hợp từ khía cạnh nơi tổ chức có thể làm giảm ý nghĩa của những thông điệp “xanh” trong triển lãm/hội chợ thương mại của bạn nếu nó không tuân thủ tốt các biện pháp theo hướng có trách nhiệm với toàn xã hội (như tuyên dụng nhân viên địa phương, triển khai các chiến lược giảm thiểu tác động môi trường, hỗ trợ các sáng kiến cộng đồng tại địa phương...vv).

Giao thông

Một kế hoạch tổ chức triển lãm/hội chợ thương mại hoàn chỉnh cần phải cân nhắc kỹ đến khả năng tiếp cận điểm đến cho những người tổ chức sự kiện cũng như những tổ chức tham gia sự kiện; đó là liệu có đủ các phương tiện giao thông với giá cả phải chăng và năng lực cần thiết để di chuyển toàn bộ các đoàn tham gia đến triển lãm/hội chợ đó không?

Những triển lãm/hội chợ thương mại có quy mô thường thu hút hàng trăm, thậm chí hàng ngàn người tổ chức và tham gia sự kiện, từ đó có thể gây ra những căng thẳng trong hệ thống giao thông, tạo thêm những điểm tập trung giao thông, gây ô nhiễm không khí và tiếng ồn.

Một số biện pháp đơn giản trong việc quản lý giao thông theo hướng du lịch có trách nhiệm bao gồm:

Cần nhắc trên khía cạnh môi trường

- Khuyến khích các đại biểu tham dự đi bộ hoặc sử dụng xe đạp để đến nơi tổ chức sự kiện
- Đặt mua “vé rẻ” từ các công ty vận tải công cộng cho các đoàn khách
- Khuyến khích nhân viên và đại biểu địa phương sử dụng xe chung đến/rời nơi tổ chức thông qua dịch vụ đăng ký sử dụng xe chung
- Sử dụng các phương tiện được bảo dưỡng tốt và có các lợi ích xanh (như xe điện, xe ô tô theo công nghệ Hybrid-công nghệ ghép, xe buýt chạy bằng ga...vv)
- Nếu các đoàn đại biểu từ nơi khác đến được hỗ trợ phương tiện giao thông, cần cung cấp và tạo cơ hội cho du khách cân nhắc những lợi ích mà họ bù đắp cho sự gia tăng lượng carbon do hoạt động đi lại của mình gây ra

Cần nhắc trên khía cạnh kinh tế & xã hội

- Tổ chức các tổ xích lô địa phương cho các đoàn khách (đi tham quan, di chuyển giữa nơi tổ chức sự kiện và khách sạn) và xúc tiến trên các trang web hội chợ thương mại, trong tài liệu về sự kiện, trong các túi tài liệu cung cấp thông tin...vv

Thực phẩm & Đồ uống

Hầu hết các triển lãm và hội chợ thương mại thường được tổ chức trong một vài ngày. Vì vậy, việc cung cấp thực phẩm là điều cần thiết nếu bạn muốn những người tổ chức và tham gia sự kiện hài lòng và tràn đầy năng lượng trong suốt một ngày. Một triển lãm/hội chợ thương mại được tổ chức tốt sẽ là một cơ hội để trình diễn ẩm thực địa phương.

Tuy nhiên, với các triển lãm/hội chợ thương mại lớn, việc cung cấp các bữa ăn sẽ tạo ra một khối lượng lớn rác thải từ thức ăn chưa sử dụng/thức ăn thừa, giấy gói đồ ăn nhanh, lon nước ngọt hoặc các chai nhựa. Sử dụng các thành phần nhập khẩu từ nơi khác cũng không mang nhiều lợi ích cho các nhà cung cấp địa phương, gây ô nhiễm lớn hơn do quãng đường vận chuyển xa hơn. Ngoài ra, việc sử dụng thịt động vật mang từ nơi khác đến và đang được bảo vệ không những vi phạm pháp luật, mà còn gây nguy cơ tuyệt chủng cho các loài này, hủy diệt hệ sinh thái tự nhiên.

Những khía cạnh quan trọng cần phải cân nhắc khi cung cấp thực phẩm và đồ uống theo hướng có trách nhiệm bao gồm:

Cân nhắc trên khía cạnh môi trường

- Sử dụng bát, đĩa, cốc làm bằng sành, sứ để đựng thức ăn và đồ uống thay vì sử dụng loại bát, đĩa, cốc làm bằng nhựa...vv
- Hướng dẫn cho khách đến các nhà hàng hoặc quán giải khát gần nơi tổ chức sự kiện, những nơi không bán đồ ăn làm từ thịt động vật hay thực vật hoang dã đang

được luật pháp cũng như các công ước quốc tế bảo vệ

- Nếu cần tổ chức/cung cấp thực phẩm và đồ uống, các nhà tổ chức hội chợ cần phải:
  - Lựa chọn các thực đơn theo kiểu tiệc tự chọn trong các bữa trưa khép kín, thức ăn thừa sau đó sẽ được đem cho để giảm bớt lượng rác thải
  - Khuyến khích sử dụng các thành phần hữu cơ, được mua bán dễ dàng và/hoặc bao gồm thực đơn cho người ăn chay
  - Đảm bảo những bên cung cấp dịch vụ phải tôn trọng triệt để chính sách không rác thải bao gói thực phẩm
  - Đảm bảo các thực đơn bao gồm những món ăn địa phương và theo mùa để hạn chế việc vận chuyển thực phẩm từ nơi khác đến

Cân nhắc trên khía cạnh kinh tế & xã hội

- Nếu có thể, nên ký hợp đồng với các nhà cung ứng thực phẩm và đồ uống tại địa phương, đặc biệt là các công ty có tuyển dụng và đào tạo trẻ em đường phố, hỗ trợ các nguyên nhân phát sinh từ xã hội, trả công bằng/hơn mức lương tối thiểu
- Quyên góp thức ăn thừa cho các kho thực phẩm địa phương hoặc nơi phát miễn phí thực phẩm, hoặc cho các trang trại hoặc tổ hợp mang về để ủ phân.

Hội nghị & Hội thảo

Chương trình hội nghị hoặc hội thảo tổ chức nối tiếp nhau trong quá trình diễn ra triển lãm/hội chợ thương mại sẽ được cân nhắc kỹ càng để bổ sung bài học kinh nghiệm cho những người tổ chức và tham dự sự kiện, thúc đẩy thương mại thông qua các chủ đề có trong sự kiện, từ đó xác định rõ các xu hướng kinh

doanh và các cơ hội liên quan, tạo sự chú ý của truyền thông và cơ hội lựa chọn khác cho các đại biểu tham dự sự kiện.

Mặt khác, hội nghị hội thảo với các nhóm có số lượng đông và cần tài liệu phát tay có thể gây ra một số lượng lớn giấy loại và năng lượng cần cho các phòng điều hòa. Các gói quà lưu niệm thường nhỏ, ít giá trị nên cũng thường bị bỏ đi

Một số lời khuyên trong việc thay đổi hội nghị hội thảo của bạn theo hướng có trách nhiệm hơn, bao gồm:

Cân nhắc trên khía cạnh môi trường

- Thiết lập một bàn tái tài liệu xuống thay vì phát tay tài liệu
- Nếu cần phải in tài liệu để phát trực tiếp, đảm bảo in trên hai mặt giấy, tái sử dụng giấy và không sử dụng giấy có tẩy trắng
- Sử dụng các mẫu khảo sát ý kiến phản hồi trực tuyến
- Đựng nước uống vào bình hoặc cốc cho đại biểu thay vì sử dụng chai nước
- Sử dụng các phòng hội nghị hội thảo có hệ thống chiếu sáng công suất thấp, hệ thống thông gió tự nhiên
- Đối với các phòng có điều hòa luôn để nhiệt độ trong khoảng 24-26°C
- Tái sử dụng các tài liệu bằng giấy hoặc sử dụng lại các quyền sở không còn nguyên vẹn
- Cấp thùng rác cho các sản phẩm làm từ giấy

Cân nhắc trên khía cạnh kinh tế & xã hội

- Khi cần phải “tặng quà” cho đại biểu tham dự, nên sử dụng các sản phẩm thủ công được làm bởi nghệ nhân địa phương, hoặc bởi các nhóm yếu thế, trong đó ghi rõ thông tin của người sản xuất.

Chương trình Phát triển Năng lực Du lịch có Trách nhiệm với Môi trường và Xã hội do Liên minh Châu Âu tài trợ nhằm mục đích củng cố năng lực thể chế và nhân lực để đạt được xây dựng một ngành du lịch bền vững hơn cho Việt Nam trong tương lai.

Chương trình Du lịch có Trách nhiệm với Môi trường và Xã hội
39A Ngô Quyền, Hà Nội, Việt Nam
Tel (84 4) 3734 9357
Fax (84 4) 3734 9359
www.esrt.vn